

总领馆月评

Çin Başkonsolosluğu

Aylık Değerlendirme Raporu

2022 年 4 月

Nisan 2022

I. Xi Jinping küresel güvenlik inisiyatifini ileri sürdü

Çin Devlet Başkanı Xi Jinping bugün video konferans yoluyla Boao Asya Forumu 2022 Yıllık Toplantısı'nın açılışına katıldı ve etkinlikte bir konuşma yaptı.

Xi Jinping konuşmasında, zorlukların hiçbir zaman tarihin ilerleme adımlarını engellemediğini belirtti. Xi, tehditler karşısında, özgüvenin kaybedilmemesi, tehditlere boyun eğilmemesi gerektiğini söyledi.

Xi, insanlığın bir kader ortaklığı olduğunu, bütün ülkelerin barış, kalkınma, iş birliği ve ortak kazanç trendine uygun olarak, el ele verip tehditleri göğüslemesi ve iş birliği içinde geleceği yaratması gerektiğini ifade etti.

Güvenliğin kalkınmanın ön şartı ve insanlığın bölünmez bir güvenlik ortaklığı olduğuna işaret eden Xi, "Gerçekler, Soğuk Savaş zihniyetinin sadece küresel barış çerçevesini bozabileceğini, hegemonyacılık ve güç siyasetinin ancak dünya barışına zarar vereceğini, bloklar arasındaki zıtlaşmanın ancak güvenlik tehditlerini artıracakını kanıtladı." diye konuştu.

Xi, dünya güvenliğini pekiştirmek için Çin'in ileri sürdüğü küresel güvenlik inisiyatifinin detaylarını şu şekilde açıkladı: "Ortak, kapsamlı, iş birliğine dayalı ve sürdürülebilir güvenlik düşüncesinde ısrar edilerek, dünya barışı ve güvenliği beraber savunulmalı. Bütün ülkelerin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygı gösterilerek, diğer ülkelerin içişlerine müdahale edilmemeli ve bütün ülke halklarının kendi iradesiyle kalkınma yolu ve toplumsal sistemini tercih etmelerine saygı gösterilmeli. Birleşmiş Milletler (BM) Şartı'nın amacı ile ülkelerinin uygulanmasında ısrar edilerek, güvenliğin bölünmezliği ilkesi temelinde, dengeli, etkili ve sürdürülebilir güvenlik yapısı oluşturulup, bir ülkenin kendi güvenliğinin diğer ülkelerin güvensizliği temelinde oluşturulmasına karşı çıkılmalı. Ülkeler arasındaki fikir ayrılıkları ve anlaşmazlıkların diyalog yoluyla barışçıl şekilde çözülmesinde ısrar edilerek, krizin barışçıl çözümüne faydalı tüm çabalara destek verilmeli, çifte standart uygulanmamalı, tek taraflı yaptırıma ve uzun kol yargı yetkisine karşı çıkılmalı. Geleneksel alan ve geleneksel olmayan alanlardaki güvenliğin eşgüdümlü şekilde savunularak, bölgedeki

anlaşmazlık ile terörizm, iklim değişikliği, siber güvenliği ve biyolojik güvenlik gibi küresel sorunlar beraber göğüslenmeli.”

Xi, “Günümüzdeki dünyada herhangi tek taraflılık ve aşırı egoizm geçerli değil. İstişare, beraber inşa etme ve paylaşma şeklindeki küresel yönetişim düşüncesini yerine getirerek, insanlığın ortak değerlerini yaygınlaştırmanın yanı sıra, farklı medeniyetler arasındaki iletişimi desteklemeliyiz. Gerçek anlamdaki çok taraflılıkta ve BM’nin merkezi olduğu uluslararası sistem ile uluslararası yasa temelinde oluşturulan uluslararası düzeni savunmada ısrar etmeliyiz. Büyük ülkeler özellikle bu konularda öncülük etmeli.” ifadelerine yer verdi.

Asya bölgesinin kalkınmasına değinen Xi Jinping, geçtiğimiz onlarca yıl boyunca, Asya bölgesinde istikrarın korunduğunu, ekonomide hızlı büyümenin sürdüğünü anımsattı. Ancak Asya’nın iyi olması halinde dünyanın daha iyi olacağına dikkat çeken Xi, “Asya’yı daha iyi bir şekilde geliştirerek inşa etmeliyiz.” dedi.

Başkan Xi konuşmasında bölgesel barış ve istikrarın bölge ülkelerinin ortak çabalarının sonucu olduğuna dikkat çekerek, barış içinde bir arada yaşamanın 5 ilkesi ve Bandung Ruhu’nun daha büyük gerçekçi anlam taşıdığını kaydetti.

Xi “Karşılıklı saygı, eşitlik, karşılıklı yarar, barış içinde bir arada yaşama gibi ilkelerin ışığında iyi komşuluk politikası izlemeli ve kaderimizi kendi elimizde sıkıca tutmalıyız.” diye konuştu.

Xi Jinping, son olarak, sıfır toplamlı oyun yerine diyalog ve iş birliği, başkalarını dışlamak yerine dışa açılma ve kapsayıcılık, kendi üstünlüğü yerine karşılıklı iletişim ilkelerinin izlenmesi gerektiğine vurgu yaptı.

Xi, bütün ülkelerin büyük olsun küçük olsun, gerek Asya içindeki ülkelerin gerekse Asya dışındaki ülkelerin, Asya’da çalkantı yaratma yerine Asya’ya yarar getirmesi, barış ve kalkınma yolunda ilerleyerek iş birliği ve ortak kazancı gerçekleştirmesi gerektiğinin altını çizdi.

Toplantıya aralarında İsrail Cumhurbaşkanı Isaac Herzog, Moğolistan Devlet

Başkanı Ukhnaagiin Khurelsukh, Nepal Devlet Başkanı Bidya Devi Bhandari, Filipinler Devlet Başkanı Rodrigo Duterte, Kazakistan Başbakanı Alihan İsmailov ve Laos Başbakanı Phankham Viphavanh ile Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Kristalina Georgieva'nın da bulunduğu yabancı ülkelerin ve uluslararası kuruluşların yetkilileri de video konferans yolula katılıyor.

II. Diğerlerinin güvensizliği pahasına ulusal güvenlik tesis edilemez

“Güvenlik, kalkınmanın öncülüdür ve dünya halkları ayrılmaz bir güvenlik topluluğudur.”

Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, bugün Boao Asya Forumu 2022 Yıllık Konferansı'nın açılış törenine katıldı ve bir açılış konuşması yaptı. Xi'nin bu sözü, Çin tarafından dünyaya sağlanan bir diğer kamu ürünü olarak dikkat çekti.

Xi Jinping'in 2013'ten bu yana Boao Asya Forumu'nda yaptığı beş açılış konuşmasına baktığımızda, “güvenlik” her zaman anahtar kelime olmuştur.

Bu yılki Boao Asya Forumu'nda güvenlik konusu daha da ön plana çıkıyor. NATO'nun Ukrayna krizinin ortaya çıkmasına yol açan sürekli doğuya doğru genişlemesinden, Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) dünya çapında kamplar yaratmasına kadar, barış dünya için giderek daha kırılgan ve değerli hale geldi.

Kritik bir anda, Xi Jinping tarafından nerilen “Küresel Güvenlik İnisiyatifi”, tüm taraflara çok ihtiyaç duyulan bir “zm” konsepti sağladı.

Bu konsept, gerçek çok taraflılığı bünyesinde barındırır, dünya güvenliğini teşvik etmeye kararlıdır ve salgın sonrasında dünyanın canlanması için bir garanti sağlar.

Spesifik içerik açısından, bu küresel güvenlik girişimi, ortak, kapsamlı, iş birlikçi ve sürdürülebilir bir güvenlik konsepti ortaya koymaktadır. Tüm ülkelerin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygı gösterilmesi temeldir. Xi'nin önerisinde, bütün ülkelerin meşru güvenlik kaygılarına saygı duyulması özel önem taşır. Blok siyaseti ve kamplaşma reddedilir ve tek taraflı yaptırımların kötüye kullanılmasına karşı çıkılır. Diğer ülkelerin güvensizliği temelinde ulusal güvenlik sağlanamaz.

Asya için bu güvenlik girişimi önemlidir. Geçtiğimiz on yıllar boyunca Asya, genel olarak barış ve istikrarı korudu, hızlı ekonomik büyüme sağladı ve gerçekten nadir görülen “Asya Mucizesi”ni gerçekleştirdi. Asya halkı, barış olmadan

kalkınmanın imkânsız olduğunu çok iyi biliyor. Ancak barış ve istikrar gökten inmez, herhangi bir ülke tarafından da dağıtılmaz, bölge ülkelerinin ortak çabalarını gerektirir.

Çin tarafından önerilen küresel güvenlik inisiyatifi ve Barış İçinde Bir Arada Yaşamın Beş İlkesi ve Asya tarafından başlatılan “Bandung Ruhü” birbirini tamamlar ve Asya ülkelerinin barışı daha iyi sürdürmesine, iş birliğini güçlendirmesine ve kendi kaderlerini sıkıca kontrol etmesine yardımcı olur.

Boao Forum Asya Yıllık Konferansı'nın 2022 yılında yayınladığı son rapora göre, satın alma gücü paritesi standardına göre Asya ekonomisinin dünya ekonomisindeki payı 2021'de yüzde 47,4'e yükseldi. Bu yılki salgın ve diğer nedenler Asya'daki ekonomik toparlanmayı etkilemiş olsa da, Asya'daki çoğu ekonomi temelde istikrarlı kaldı.

Asya, dayanışma ve iş birliği yoluyla ortak bir kalkınma yoluna girmiştir. Gelecekte Çin, Asya ülkeleriyle emniyet ve güvenliği paylaşmaya devam edip Asya'yı “dünya barışı ve istikrarının bir çapası, bir büyüme gücü kaynağı ve iş birliği için yeni bir vaha” haline getirmeye çalışacak.

III. Çin Ekonomisi İlk Çeyreğe İstikrarlı Bir Başlangıç Yaptı

Uluslararası ortamın giderek karmaşık hâle gelmesi ve Covid-19 salgınının yurt içinde sık görülmesiyle ortaya çıkan zorluklar karşısında, Çin salgının önlenmesi ve kontrolü ile ekonomik ve sosyal kalkınmayı, bilime dayalı olarak koordine etmektedir. Ekonomi bu yılın ilk çeyreğinde toparlanma ve gelişmeye devam etti, genel anlamda istikrarlıydı.

İlk olarak, ekonomi toparlanmayı ve gelişmeyi sürdürmeye devam etti, istikrarlı bir giriş yaptı. İlk çeyrekte, Çin'in GSYİH'si 27,02 trilyon yuana (yaklaşık 4,25 trilyon ABD doları) ulaşarak, geçen yılın aynı dönemine göre %4,8 oranında büyüme kaydetti. Bu oran bir önceki yılın dördüncü çeyreğine göre %0,8 daha arttı ve ekonomi istikrarlı bir şekilde toparlanmayı sağladı.

İkincisi, hanehalkı gelirleri istikrarlı bir şekilde arttı ve yerleşik hanehalkı nihai tüketim harcamaları toparlanmaya devam etti. İlk çeyrekte, ülke genelinde kişi başına düşen harcanabilir gelir, mevsim faktörleri düşürüldükten sonra, bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,1'lik bir artışla 10.345 yuana (yaklaşık 1.629 ABD doları) ulaştı. Ülke genelindeki yerleşik hanehalkı kişi başına tüketim harcaması, mevsim faktörleri düşürüldükten sonra %5,7'lik bir artış göstererek 6.393 yuana (yaklaşık 1.007 ABD doları) ulaştı.

Üçüncüsü, tüketici pazarının ölçeği genişlemeye devam etmektedir. İlk çeyrekte, tüketim mallarının toplam perakende satışları yıllık %3,3 artışla 10,87 trilyon yuana (yaklaşık 1,71 trilyon ABD doları) ulaştı. Somut ürünlerin ulusal çevrimiçi perakende satışları yıllık %8,8 artarak, sosyal tüketim ürünlerinin toplam perakende satışlarının %23,2'sini oluşturdu. Bilgi hizmetleri tüketimi hızlı büyümesini sürdürdü. Şubat 2022 sonu itibarıyla Çin'de cep telefonu kullanıcısı 1,6 milyarı aştı. Bu rakamın içinde 5G kullanıcıları 380 milyona ulaştı. Mobil internet kullanıcılarının sayısı bir önceki yılın sonuna göre 6,25 milyon net artışla 1,4 milyarı aştı. Tüketici fiyatları ılımlı bir şekilde yükseldi. İlk çeyrekte ulusal tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık bazda %1,1 arttı.

Dördüncüsü, yatırım istikrarlı bir şekilde gelişmeye ve büyümeye devam etti. İlk çeyrekte, ülkenin sabit varlık yatırımları yıllık %9,3 oranıyla arttı. Yıllık bazda üretim endüstrisine yapılan yatırımlar %15,6, altyapı yatırımları %8,5 ve yüksek teknoloji

sektörlerine yapılan yatırımlar%27,0 arttı.

Beşincisi, emtia ithalat ve ihracatı hızlı bir şekilde büyüdü. İlk çeyrekte, toplam emtia ihracat ve ithalatı, yıllık %10,7 artışla 9,42 trilyon yuan'a (yaklaşık 1,48 trilyon ABD doları) ulaştı. İhracat %13,4 artışla 5,23 trilyon yuan (yaklaşık 820,9 milyar ABD doları), ithalat ise %7,5 artışla 4,19 trilyon yuan (yaklaşık 658 milyar ABD doları) olarak gerçekleşti.

Altıncısı, inovasyon ve kalkınma eğilimi devam etmektedir. İlk çeyrekte, yüksek teknolojili üretim katma değeri bir önceki yıla göre %14,2, bilgi iletimi, yazılım ve bilgi teknolojileri hizmetlerinin ise %10,8 arttı.

Son olarak, yeşil dönüşüm istikrarlı bir şekilde ilerliyor. İlk çeyrekte yeni enerji araçları ve güneş pilleri üretimi sırasıyla %140,8 ve %24,3 arttı. Temiz enerji tüketim oranı geçen yılın aynı dönemine göre %0,8 arttı.